

ENERGIECOMMISSARIS
RUUD KOORNSTRA

‘SOMMIGE MENSEN VINDEN ME UITERMATE IRRITANT’

Ruud Koornstra heeft er één jaar van sleuren aan de energietransitie opzitten. Bedrijven, burgers en overheid moet hij mee zien te krijgen. ‘Nu pas ledverlichting? Ze moeten zich schamen!’

**Altijd al willen worden,
Energiecommissaris?**

‘Nou, eerder in het pak genaaid. Ik werd voorafgaand aan de Nationale Klimaattop in 2016 gebeld door een club van energievernieuwers. Die wilden dat iemand hun stem zou laten horen. Op de top zelf werd ik links en rechts gefeliciteerd door mensen. In eerste instantie wist ik niet waarmee. Premier Rutte kwam van het podium en zei: ‘En nou gaan we aan de slag, mooie commissaris van me.’ Toen viel het kwartje.’

Het is geen officiële functie?

‘Nee, en ook niet betaald. Lobbyisten van de fossiele industrie op het Binnenhof vroe-

Wie is Ruud Koornstra?

Als Ruud Koornstra (53) met de pabo stopt, begint hij met een schoolvriend filmpjes te maken voor een reclamebureau. Dat groeit in 1987 uit tot het produceren van tv-programma's. In 1999 verkoopt hij zijn productiehuis en is financieel binnen. Daarna begint hij met Tendris, een holding van duurzame bedrijven als Oxxio (energie), Lemnis Lighting (led), NewMotion (elektrisch vervoer) en XXLmo (mobiliteit). Tot 2015 was hij voorzitter van De Groene Zaak, een vereniging van duurzame bedrijven. Vorig jaar werd hij benoemd tot de eerste Nationale Energiecommissaris. Daarnaast is hij voorzitter van Smart Climate Opportunities.

gen al onder welk ministerie ik viel. Ik moet zorgen dat de vernieuwers bij de beleidsmakers aan tafel komen. Wij zijn in Nederland heel goed in innovatie, maar laten het liggen bij de implementatie van echte vernieuwingen. Zo waren we de eerste met een elektrische auto, een jaar voor Elon Musk met de Tesla kwam. Ik ben met zo'n auto naar Philips en VDL gereden, om tevergeefs aan te raden dat ze in elektrische auto's moesten stappen. Zo hebben we wel meer verkwanseld.'

Waarom is Nederland zo slecht in het doorvoeren van innovaties?

'Bedrijfssectoren zijn knap in het beschermen van zichzelf. Daar komt bij dat de

'ZE ZEIDEN DAT IK GEK WAS MET MIJN ELEKTRISCHE AUTO'

fossiele sector relatief groot is in Nederland. Vroeger konden we het wel. In 1900 waren we de grootste zeevarende natie. Toen het vliegtuig kwam als concurrent, zijn we daar niet tegen gaan vechten, maar zorgden we dat we de eerste vliegtuigmaatschappij en het eerste vliegveld ter wereld hadden. Vandaag de dag missen we de boot echter steeds. Het is uitstellen in plaats van vooroplopen. Maar dat kan niet meer. We moeten aan de slag. We kunnen weer koploper worden en er geld mee verdienen. Ik ben namelijk geen communist maar ondernemer.'

Hoe kijken mensen tegen u aan als Energiecommissaris?

'De één vindt me een verademing, de ander uitermate irritant. Dat begrijp ik ook wel. Ik ben met die elektrische auto destijds ook naar het ministerie van Economische Zaken gereden, waar minister Maxime Verhagen een overleg had met de auto-industrie. Zij zeiden dat ik gek was met mijn elektrische auto.'

'Zulke reacties waren er ook bij de introductie van de ledlamp. Het klinkt flauw, maar ik heb steeds gelijk gekregen. En dan luisteren ze op een gegeven moment wel als je weer met iets nieuws aan komt.'

Hoe krijgt u de grote industriële energiegebruikers mee?

'Als die niet meedoen aan de energietransitie, zullen zij over een aantal jaren zelf niet meer bestaan en is Nederland geen koploper in de wereld. Dus probeer ik ze te motiveren. Ik zit zo'n beetje maandelijks bij Marjan van Loon van Shell Nederland. Ik vraag aan de industrie wat zij nodig hebben. Dan zeggen zij bijvoorbeeld: waterstof in bruikbare en betaalbare vorm als alternatieve energiedrager. Dan ga ik speuren en vind ik een mkb-bedrijf dat op het

punt staat om door te breken met waterstof in poedervorm. Vervolgens haal ik de universiteiten en TNO erbij voor de volgende stap in de ontwikkeling.'

'Dit soort uitvindingen komen uit schuurtjes. Vervolgens heb je de grote bedrijven nodig om het echt betekenis te geven. Dus moet je klein en groot met elkaar in contact brengen.'

Leeft het klimaat wel voldoende bij bedrijven?

'Nee. Maar ondernemers kunnen wél rekenen. Als ze – verplichte – energiebesparende maatregelen nemen, kunnen ze die in vijf jaar terugverdienen. Dat is het mooie van duurzaamheid: na verloop van tijd ga je eraan verdienen. Alleen moeten er eerst drempels worden weggehaald.'

Zijn burgers al om?

'Ook niet. Woningbouwcorporaties zeggen dat bewoners van huurhuizen niet mee willen werken aan het duurzaam ombouwen van hun huis. Ik ben laatst bij een mevrouw van 70 op bezoek geweest. Zij had geen zin om tijdelijk te verhuizen voor de ombouw en vertrouwde de corporatie, het energiebedrijf en de overheid niet. Ik zag dat ze een gribus keuken had en vroeg of ze een nieuwe, duurzame keuken wilde. Toen wilde ze wel. Vervolgens komen de burens kijken en die willen ook zo'n keuken. Je moet mensen verleiden.'

Wat is de rol van de overheid in de energietransitie?

'Alleen de ambitie uitspreken helpt al. Niet: ojee, gaan we Parijs wel halen? Maar: we gaan Parijs winnen. Rutte heeft gezegd dat de deur van de Trêveszaal wijd open staat voor vernieuwers. De overheid hoeft van mij niet met grote bedragen te komen, maar zou wel de wetgeving aan moeten passen op nieuwe ontwikkelingen in de energiewereld.'

'Daarnaast kan de overheid zich opwerpen als klant voor nieuwe energietoepassingen. Laatst was ik bij een gemeente waar ze trots zeiden dat ze er nu toch over denken om over te stappen op ledverlichting. Dat bestaat al twaalf jaar! Ze zouden zich juist moeten schamen.' ▣

Kijk ook eens op www.opiniebladforum.nl